

Szlovénia, a schengeni újjonc

Mi az a
"Schengen"
és mit hoz
nekünk?

TARTALOMJEGYZÉK

2

Schengeni övezet

4

Szlovénia, a schengeni újonc

5

Schengen alapötlete

6

Schengen kialakulása

7

Schengeni biztonsági politika

9

Milyen dokumentumokra
van szüksége az államhatár
átlépéshez és más országokban
való tartózkodáshoz ...

11

Schengeni Információs Rendszer
(SIS)

A belügyminiszter előszava

Tisztelt Állampolgárok!

Szlovénia már 2004-ben, az Európai Unióhoz való csatlakozáskor elkötelezte magát, hogy csatlakozik a schengeni térséghez, és ezáltal lehetővé teszi saját állampolgárainak a schengeni országokba való belépést határellenőrzés nélkül. A Belügyminisztérium sokat fáradozott azon, hogy Szlovénia és a nyolc új tagállam már az idei évben csatlakozhat a Schengeni Információs Rendszerhez. Ez annyit jelent, hogy 2007. december 21-én megszűnik a határellenőrzés az Európai Unió tagországaival határos szárazföldi és tengeri határon, 2008. márciusában pedig a légihatáron.

Ez a szlovén és az Európai Unió állampolgárai számára sok előnnyel jár majd. Ha például Olaszországba, Ausztriába, Magyarországra utazik és útját tovább folytatja Európába, már nem fogja hallani az ismert mondatot: "Kérem az útiokmányokat!", hiszen a határon nem kell megállnia. A schengeni övezeten belül az államhatárokon való ellenőrzés nélkül utazhat, tehát megállás nélkül.

Kedves Olvasók! Az Önök előtt lévő kiadvány számos, országunk schengeni övezetbe való csatlakozásával kapcsolatos kérdésre ad választ. Olvassa el, hiszen hasznos információkat tartalmaz. A Szlovén Köztársaság ezen övezetbe való csatlakozása természetesen kiváltságot jelent és egyben komoly felelősséggel jár. Új feladatok előtt állunk, ugyanis az Európai Unió külső határrészének biztosává váltunk, ezért végre kell hajtanunk a határellenőrzésre és a határőrizetre vonatkozó, világosan megfogalmazott schengeni szabályokat. Ezek célja biztonságot nyújtani az Európai Unió valamennyi lakosának, és pedig a külső határ felügyeletét gyakorló országokra érvényes szabványokkal összhangban.

Örülünk annak, hogy a jövőben is megvalósíthatjuk a Szlovén Köztársaság és a Horvát Köztársaság között kötött Határ menti forgalomról és együttműködésről szóló Megállapodásban foglalt rendelkezéseket, amelyek mindkét köztársaság állampolgárainak lehetővé teszik a személyi igazolvánnyal való határátlépést, a határ menti lakosoknak pedig a különengedéllyel való határátlépést. Ez elsősorban a Horvát Köztársaság határ menti térségében élő szlovének számára fontos, hiszen a schengeni övezetbe való csatlakozás nem jelent majd számukra lényeges változást a határátlépéskor.

Szlovén Köztársaság Állampolgárai!

A Cseh Köztársaság, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia és Szlovénia 2007. december 21-én fognak csatlakozni a schengeni övezetbe. Ez a nap a mi országunk számára történelmi fontosságú, hiszen még szorosabb lesz Európával való kapcsolatunk.

Dragutin Mate
BELÜGYMINISZTER

Schengeni övezet

A schengeni övezetben lévő országok: **Ausztria, Belgium, Dánia, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Luxemburg, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország és Svédország** (Európai Unió tagállamai), valamint társult tagok: **Izland és Norvégia** (Európai Gazdasági Térség tagjai-EGT).

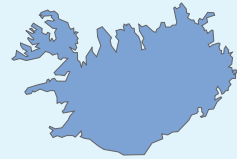
Azok az országok, amelyek 2007. december 21-én fognak csatlakozni a schengeni övezetbe (új tagállamok, amelyek 2004-ben csatlakoztak az EU-hoz): **A Cseh Köztárság, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia és Szlovénia.**

Ciprus (2004-től EU-tag), valamint **Bulgária** és **Románia** (2007-től EU-tagok) pedig készülnek a schengeni övezetbe való csatlakozáshoz.

Írország és **Nagy-Britannia** EU-tagállamok, de nincsenek a schengeni övezetben. A közeljövőben várható a schengeni országokkal való rendőrségi és igazságügyi szerveik közötti szoros együttműködésük a bűnüldözés terén.

Svájc is a schengeni övezetbe való csatlakozás mellett döntött - előreláthatólag 2008-ban - amelynek ugyanolyan társult tagsági státusza lesz, mint a nem EU- tagállamú Izlandnak és Norvégiának. **Liechtenstein** éppúgy érdekelt a schengeni jogrend végrehajtásában.

Az előírt feltételek teljesítésével a schengeni övezet részévé válnak majd a jövőbeni EU-tagállamok is.

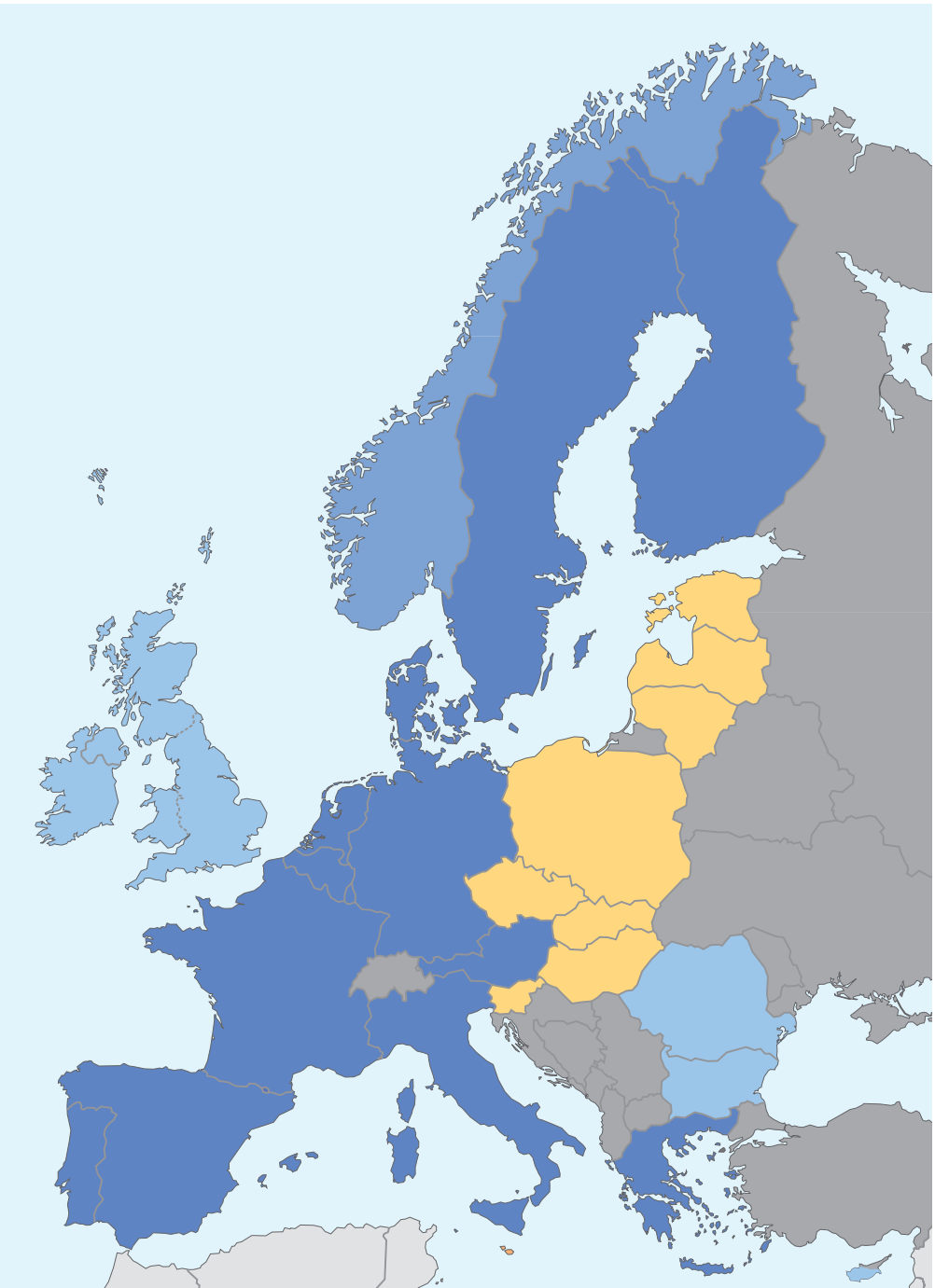

 A schengeni övezet tagállami, amelyek EU-tagországok

 Izland és Norvégia is a schengeni övezetben van

 Azok az országok, amelyek december 21-én csatlakoznak a schengeni övezetbe

 EU-tagországok, amelyek egyelőre a schengeni övezeten kívül maradnak

Szlovénia, a schengeni újonc

Az Európai Unió azon újdonsült országai között van Szlovénia is, amelyek 2007-ben csatlakoznak a schengeni övezethez (eddig 15 ország tartozott hozzá).

Az EU-hoz való csatlakozással, 2004. május 1-én, ugyanis átvállalta a tagsággal járó összes kötelezettséget, amely kiterjed a megfelelő schengeni rendszer kiépítésére is. Szlovénia már ekkor hozzálátott a schengeni jogrend rendelkezéseinek megvalósításához, és pedig a vízumpolitika és az illegális betelepülés megakadályozása területén. Ki kellett építenünk a biztonsági, vámügyi és felügyeleti rendszert külső EU-s határunkon Horvátországgal, és biztosítani az Európai Unió szabványai szerinti végrehajtást.

A schengeni övezet a kilenc új tagállamra való bővítés végéhez közeledik. Szlovénia több éven keresztül, rendszeresen készült a "Schengenhez" való csatlakozáshoz; a belső határokon való ellenőrzés megszüntetéséről szóló döntést pedig decemberben fogja elfogadni az Igazságügyi-és Belügyi EU Tanács.

Így megszűnik a határellenőrzés az osztrák, az olasz és a magyar határon, egyben pedig fokozódik a horvát határon való felügyelet, amely külső schengeni határnak minősül. A tagországokkal való belső szárazföldi és tengeri határok felügyelete előreláthatólag 2007. december 21-én, a repülőterek pedig 2008. március végén szűnik meg.

A schengeni övezetbe való csatlakozással nagyon fontos feladatot vállalunk magunkra - a közös külső határt a schengeni szabványok szerint kell őriznünk az összes tagállam nevében. A feladatok hatékony végrehajtása az államhatáron Szlovénia biztonsági érdeke is, hiszen a külső, valamint a belső határokon foganatosított intézkedésekkel megakadályozzuk az illegális migrációt és más, határon átnyúló bűncselekmények egyéb fajtáit.

Schengen alapötlete

Schengen alapötlete: **szabad mozgási jog biztosítása a belső határokon**. A belső határokon való ellenőrzés megszüntetésének ellensúlyozásaként alaposabb határfelügyelet kell gyakorolni a schengeni külső határokon, elősorban a törvénytelen beletapedés, kábítószercsempészet, emberkereskedelem és más törvénytelen tevékenység megakadályozása érdekében.

A tagállam csak rendkívüli esetekben, nemzetbiztonsági érdekek miatt, a közrend és a belbiztonság komoly veszélyeztetettsége esetén vezetheti be ismételten a határellenőrzést a belső határokon, de csak meghatározott időre.

A schengeni országok **külső határainak ellenőrzése közös szabályai** mellett, amelyeket a határátkelőhelyeken hajtanak végre és közvetlen hatással vannak az állampolgárokra, a teljes schengeni övezeten belül még kiemelt fontosságú a határon átnyúló rendőrségi együttműködés a szervezett bűnüldözés elleni küzdelem és a biztonság biztosítása érdekében, továbbá a tagállamok törvényeinek összehangolása, igazságügyi együttműködés bűnüldözés terén, közös vízumpolitika, adatcsere a schengeni információs rendszerben, stb.

Ezeket az intézkedéseket **kiegénylítő intézkedéseknek is nevezzük**, hiszen ezekkel "egyenlítődik ki" a belső határellenőrzéssel megszűnő hiányérzetet keltő biztonság. A szlovén rendőrség ezért a belső határokon lévő területeken, ill. azokon a területeken, ahol biztonsági okok miatt erre szükség van, **rendőrkapitányságokat**

hoz létre a **kiegénylítő intézkedések** végrehajtása miatt. Ezek alapvető feladata feltárni és megakadályozni a határon átnyúló bűnözést, valamint az illegális migrációt.

A rendőrök az ország belsejében, beleértve a határ menti területeket is, továbbra is

ellenőrizhetik, hogy a külföldiek teljesítik-e a tagállam földrészén való tartózkodást, maguknál tartják-e a határátlépéshez, tartózkodáshoz stb. szükséges okiratokat.

Schengen kialakulása

A **Schengeni egyezményt** (ill. a közös határainkon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló Schengeni Megállapodás) **1985-ben** a luxemburgi Schengen faluban írta alá az Európai Unió öt tagállama (Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg és Németország). Azzal az elhatározással, hogy megerősítsék a rendőrségi és vámügyi szerveik közötti együttműködést, elsősorban pedig azért, hogy biztosítsák a gyorsabb áru-és személyi forgalmat, illetve megszüntessék a határátkelőhelyeken való hosszú várakozási időt. A település neve így a schengeni országok belső határainak felügyelete megszüntetésének szinonimájává vált.

Tíz évvel később az első öt aláíró Portugáliával és Spanyolországgal együtt létrehozta az ún. **schengeni övezetet**, felszámolva a belső határellenőrzést a szerződő országok között.

Később még több európai ország csatlakozott hozzájuk: Ausztria, Görögország és Olaszország 1997-ben, Dánia, Finnország és Svédország 2001-ben. Ezekkel együtt még két, ország csatlakozott Schengenhez, amely nem EU-tagállam, éspedig: Izland és Norvégia.

Még fontosabb okiratnak számít a **Schengeni Egyezmény** (ill. A Schengeni Megállapodás Végrehajtásáról szóló Egyezmény), amely lehetővé teszi a Schengeni Megállapodás végrehajtását.

Schengeni biztonsági politika

A schengeni övezeten belüli mozgás le van egyszerűsítve, viszont meg van szigorítva a külső határokon való ellenőrzés. Egyszerűbbé válik a határ menti lakosság határátlépése is.

A Szlovén Posta Szlovénia - schengeni övezetbe való csatlakozásakor alkalmi bélyeget bocsátott ki.

❑ Eljárások a belső határokon

Schenghen alapelve, hogy az EU-tagállamok közötti belső határok átlépésekor nincs személyi ellenőrzés (függetlenül attól, hogy EU- állampolgárokról vagy pedig harmadik ország állampogáráról van-e szó). A belső határok bármely ponton átléphetők. Ez viszont nem jelenti azt, hogy dokumentumok nélkül utazhatunk. A rendőrök az Európai Unió tagállamaiban még továbbra is ellenőrizhetik a személyazonosságot ill. a nemzeti törvényhozás értelmében még továbbra is végrehajthatják felhatalmazásukból eredő feladataikat, ami a határ menti területekre is érvényes.

❑ Határ menti forgalom

A határ menti térségben élő szlovén és horvát állampolgárokra vonatkozóan nem lesz komolyabb változás. Ezek a lakosok a határátlépéshez különokmányokra jogosultak, a határt pedig a határ menti forgalomra szolgáló határátkelőhelyeken lépik át. Azok, akik a határátkelőhelyeken kívüli határátlépésre jogosultak (pl. kettős tulajdonosok), ezt a jogot a jövőben is megtartják.

❑ Eljárások a külső határokon

A külső schengeni határokon meg van szigorítva a személyi ellenőrzés. A külső határokat elvileg csak a határátkelőhelyeken lehet átlépni. A külső határoknak a határátkelőhelyeken kívüli helyeken való törvénytelen és/vagy munkaidőn kívüli átlépése büntetést von maga után. Az ellenőrzés kiterjedhet a szállítóeszközökre is és a határt átlépő személy tárgyainak ellenőrzésére is.

Amennyiben lehetséges, a tagállamnak a nagyobb határátkelőhelyeken és a repülőtereken külön sávot kell biztosítani az EU, EGT és Svájc állampolgárai számára. A repülőtereken pedig kötelező különbséget tenni a schengeni övezetből érkező utasok (ahol már nem lesz határellenőrzés) és más utasok között (ahol külső határátlépésről van szó és ahol a határellenőrzést még továbbra is végre kell hajtani).

A határellenőrzés a külső határon két fokozatban történik:

♦ Az EU, EGT (Izland, Liechtenstein, Norvégia) és Svájc állampolgárai, valamint családtagjai számára elegendő az ún. **alapvető határellenőrzés**, amely csak az okmány hitelességének és érvényességének ellenőrzésére terjed ki.

Ezeknek az állampolgároknak a határátlépéshez csupán érvényes útlevélre vagy személyi igazolványra van szükségük (ez a beutaztató országtól függ). Utazási joguk csak kivételes esetekben korlátozható a közrend, közbiztonság vagy a közegészségügy miatt.

♦ **Harmadik ország összes állampolgárára az ún. alapos határellenőrzés** érvényes; a rendőrök ellenőrzik, hogy ezek az állampolgárok eleget tesznek-e a beléptetési feltételeknek. Ehhez a Schengeni Információs Rendszert (SIS) használják, amely alapján megállapítható, hogy az ellenőrzött személy ellen elrendeltek-e valamilyen intézkedést. A rendőr úgy ellenőrzi az okiratot, hogy az útlevelet vagy a személyi igazolványt ráhelyezi az optikai lapolvasóra. Az optikai lapolvasó leolvassa az adatokat, amelyek ezt követően ellenőrzésre kerülnek úgy a nemzeti adatbázisban, mint a SIS-ben. A rendőrök a harmadik országból érkező állampolgárok okmányait rendszeresen lebélyegzik, ami lehetővé teszi a schengeni övezetben való törvényes tartózkodási idejük ellenőrzését.

A rendőrök az egyes személyek ellen indított intézkedés mellett **más beléptetési feltételeket is ellenőriznek**: az útlevel és a vízum érvényességét (amennyiben ez követelmény), az utazási szándék indokoltságát, a tartózkodási feltételeket, van-e elegendő anyagi eszközük a megélhetéshez és a származási országba való visszatéréshez. Azon harmadik ország állampolgárának, aki nem teljesíti ezeket a feltételeket, elutasítják a teljes schengeni övezetbe való beutazását.

A schengeni övezetben **egységes vízumpolitika** érvényes. Ez annyit jelent, hogy az a személy, aki a schengeni ország egyike által kiállított vízummal rendelkezik, más schengeni országba is beutazhat. A schengeni országok egyforma vízum-úrlapot használnak, továbbá egységes listát azon harmadik országokról, amelyeknek állampolgárai vízumkötelesek, a vízum-kiállítási eljárás éppúgy összehangolt.

A harmadik ország állampolgáira érvényes schengeni övezetbe való **beléptetési és tartózkodási feltételek** éppúgy összehangoltak a schengeni övezetben (maximális tartózkodási idő a tagállamok teljes földrészén, tranzitjog, kötelező rendőrségi bejelentés, külföldiek kitoloncolási kötelezettsége, amennyiben nem tesznek eleget a tartózkodási feltételeknek; büntetés tiltott határátlépésért, különös tekintettel a szállítókra stb.)

Milyen dokumentumokra van szüksége az államhatár átlépéshez és más országban való tartózkodáshoz ...

... a szlovén állampolgárnak?

Személyi igazolványra: a szlovén állampolgárok érvényes személyi igazolvánnyal vagy útlevelel léphetnek be és tartózkodhatnak az összes EU- tagországban, Európai Gazdasági Térségben (Ízland, Liechtenstein, Norvégia) és Svájcban. A kétoldalú megállapodás értelmében érvényes személyi igazolvánnyal léphetnek be Horvátországba, a Montenegrói Kormány egyoldalú döntése alapján pedig Montenegróba is.

Útlevel: az összes többi országban még továbbra is szükség van az útlevelelre.

... harmadik ország állampolgárának?

Érvényes útlevelelre és érvényes vízumra (amennyiben ez követelmény) a teljes schengeni övezetben való három hónapig terjedő tartózkodáshoz.

Érvényes útlevelelre és nemzeti vízumra vagy tartózkodási engedélyre, amennyiben hosszabb időre utazik.

Tartózkodási engedélyre, amelyet harmadik ország állampolgára részére a schengeni övezetbe csatlakozott ország állított ki; ez az útlevelel együtt lehetővé teszi más schengeni országba való vízummentes beléptetését.

Személyi igazolványra: A horvát állampolgárok Magyarországra, Olaszországba és Szlovéniába személyi igazolvánnyal és az ehhez csatolt kártyával léphetnek be, amelyen az alábbi adatok lesznek feltüntetve: családi-

és utónév és a személyi igazolvány száma. A kártyát az említett országokba való be-és kiléptetéskor lepecsételik. A horvát állampolgárok személyi igazolvánnyal való beléptetése csak nevezett három országba engedélyezett, más országokba való beléptetéshez útlevelelre lesz szükségük.

Schengeni Információs Rendszer (SIS)

A Schengeni Információs rendszer (SIS) közös személy- és tárgnyilvántartási körzési elektronikus adatbázis. Az összes tagállam nevében külső határokon gyakorolt eredményes határellenítéshez szükséges más országok adataihoz való hozzáférés meghatározott személyekről és tárgyakról. Olyan személyekről van szó, akik el vannak tiltva a schengeni övezetbe való beléptetéstől, akiket szabadságuk megfosztása, kiadatás miatt körznek, akiket eltűntnek nyilvánítottak; a rendszer továbbá kiterjed a lopott járművek, okiratok, fegyverek, bűncselekmény elkövetéséből származó bejelölt pénzre stb. vonatkozó adatokra is.

Ezek az adatok a SIS-ben kerülnek összegyűjtésre. Ezekhez az adatokhoz a határellenítést és a külföldiekkel való eljárást végző rendőrségnek, továbbá a külföldiek számára engedélyt kiállító közigazgatási egységeknek, a vízumot kiállító, konzuli képviselőknek, a gépjárművek regisztrálását végző közigazgatási egységeknek és az erre felhatalmazott gazdasági társaságoknak kell hozzáférniük. Az országok ezeket az adatokat nemzeti rendszerükön keresztül beviszik a közös adatbázisba vagy onnan lekérlik őket.

A SIS központ Strasbourgan található (C.SIS), itt vannak a nemzeti adatmásolatok is, az ún. SIS nemzeti adatbázis részei (N.SIS); ezeken keresztül történik a tudakozódás és az új körzési adatok bevitele. A kommunikáció különösen levédett kommunikációs hálózaton keresztül zajlik. A SIS-be bevitt új körzési adatok csak akkor válnak hatályossá, amikor az összes tagország, illetve az összes N.SIS igazolja eredményes beérkezésüket.

A személyekre vonatkozó adatok személyi adatoknak minősülnek és gondosan le vannak védve. Minden egyénnek jogában áll betekinteni és megismerni a SIS-be bevitt saját személyi adatait; az erre vonatkozó kérelmet

pedig bármely országban benyújthatja a schengeni övezeten belül, hiszen a nemzeti adatbázis-gyűjtemény megegyezik a központi strasbourgi adatgyűjteménnyel.

Hasznos linkek

A Belügyminisztérium honlapja:

<http://www.mnz.gov.si>

<http://www.policija.si>

<http://www.mnz.gov.si/si/schengen>

A Külügyminisztérium honlapja:

<http://www.mzz.gov.si>

A Kormányhivatal Kommunikációs honlapja:

<http://www.ukom.gov.si>

Az Információs meghatalmazott honlapja:

<http://www.ip-rs.si>

Nem kormány szervezetek Jogi-Információs Központjának honlapja:

<http://www.pic.si>

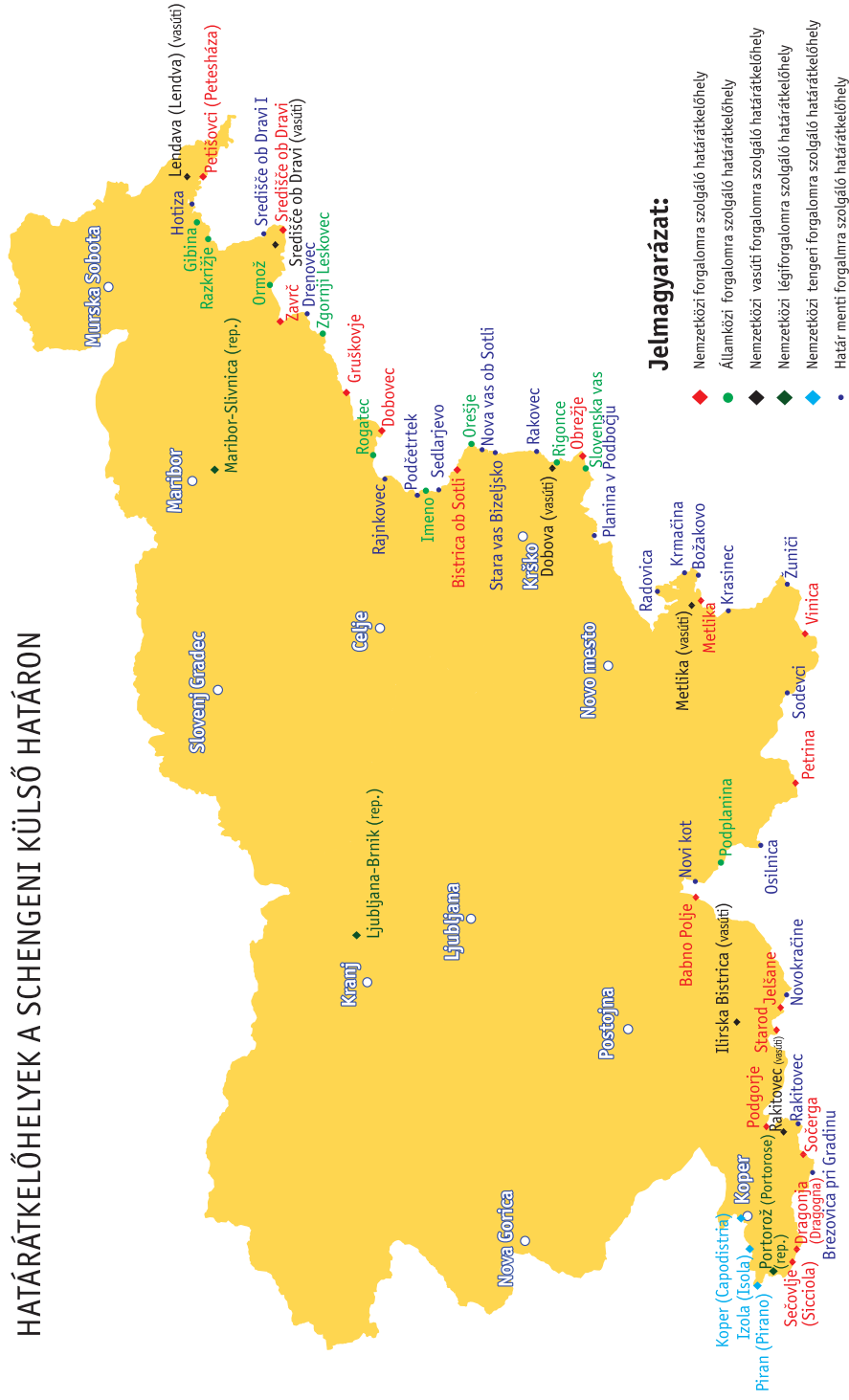
Europostaláda:

Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana

evrofon@gov.si

Eurofon 080-2002

HATÁRÁTKELŐHELYEK A SCHENGENI KÜLSŐ HATÁRON

SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERIUM

Štefanova ulica 2, 1501 LJUBLJANA

Telefon: 01 428 40 00; Fax: 01 428 47 33

E-mail: gp.mnz@gov.si; <http://www.mnz.gov.si>

Kiadta és összeállította:
Szlovén Köztársaság Belügyminisztériuma
A címlapon és az alkalmi bélyegen
lévő illusztráció szerzője:
Matjaž Učakar
Nyomda: Mond grafika, d. o. o.
Példányszám: 6.500 példány
Ljubljana, 2007. december

